

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 2 lutego 2026 r.

Pozycja 6

POSTANOWIENIE

z dnia 29 lipca 2025 r.

Sygn. akt Ts 168/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Jakub Stelina,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej R.S. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 110a § 2 oraz § 4 w związku z § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53) w zakresie, w jakim:
  - a) „uniemożliwia skazanemu posiadanie, poza depozytem, środków łączności oraz przedmiotów i dokumentów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa w zakładzie karnym”,
  - b) pozostawia dyrektorowi zakładu karnego niczym nieograniczoną swobodę w podejmowaniu decyzji, co do zezwolenia skazanemu na posiadanie w celi sprzętu audiowizualnego czy komputerowego”, z art. 64 ust. 1 i 2 oraz 3 w związku z art. 21 ust. 1 oraz w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) art. 110a § 2 oraz § 4 ustawy, o której mowa w punkcie pierwszym, w zakresie, w jakim:
  - a) „uniemożliwia skazanemu posiadanie, poza depozytem, środków łączności oraz przedmiotów i dokumentów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa w zakładzie karnym, w tym uniemożliwienie posiadania laptopa przystosowanego do posiadania go w celi zakładu karnego, a co za tym idzie uniemożliwienie sporządzenia pism do [s]ądu na komputerze a następnie ich drukowanie”,
  - b) „pozostawia dyrektorowi zakładu karnego niczym nieograniczoną swobodę w podejmowaniu decyzji, co do zezwolenia skazanemu na posiadanie w celi sprzętu komputerowego tj. laptopa wraz z dyskami twardymi, a co za tym idzie uniemożliwienie sporządzenia pism do [s]ądu na komputerze a następnie ich zapisywanie na dysku twardym”, z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 5 sierpnia 2022 r. (data nadania) R.S. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującego stanu faktycznego.

Dyrektor Zakładu Karnego w R. decyzją z 15 grudnia 2021 r. odmówił skarżącemu możliwości korzystania w celi mieszkalnej ze sprzętu komputerowego – laptopa.

Po rozpoznaniu skargi skarżącego na powyższą decyzję Sąd Okręgowy w R. V Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych postanowieniem z 25 marca 2022 r. ([...]) utrzymał decyzję w mocy. W uzasadnieniu sąd wskazał, że do naruszenia konstytucyjnych praw skarżącego nie doszło ze względu na fakt, że kara pozbawienia wolności wiąże się z ograniczeniami wobec obywatela. Wprowadzone ograniczenia wynikają z upoważnienia ustawowego, a w konsekwencji nie jawią się zatem jako przekroczenie zasad humanitarnego wykonania kary.

Powyższe orzeczenie – doręczone skarżącemu 5 kwietnia 2022 r. – wskazane zostało jako ostateczne rozstrzygnięcie w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 16 września 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 5 października 2022 r.) wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez: 1) udokumentowanie dat doręczenia: a) orzeczenia wskazanego w skardze konstytucyjnej jako ostateczne, b) pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu zawiadomienia Okręgowej Rady Adwokackiej o ustanowieniu go pełnomocnikiem dla skarżącego; 2) doręczenie odpisu lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem: a) orzeczenia o ustanowieniu dla skarżącego pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej, b) decyzji Dyrektora Zakładu Karnego w R. z 15 grudnia 2021 r.

Skarżący odniósł się do zarządzenia w piśmie z 12 października 2022 r. (data nadania).

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 16 listopada 2023 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 27 listopada 2023 r.) skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez: 1) udokumentowanie daty doręczenia orzeczenia wskazanego w skardze konstytucyjnej jako ostateczne; 2) doręczenie odpisu lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem decyzji Dyrektora Zakładu Karnego w R. z 15 grudnia 2021 r.; 3) wskazanie, które konstytucyjne wolności lub prawa skarżącego, wynikające ze wskazanych w skardze przepisów Konstytucji oraz w jaki sposób zostały naruszone w sprawie objętej wniesioną skargą konstytucyjną; 4) uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanych w skardze przepisów z konstytucyjnymi wolnościami i prawami skarżącego, wskazanymi w skardze jako wzorce kontroli, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie.

W piśmie z 4 grudnia 2023 r. (data nadania) skarżący ustosunkował się do wezwania.

Skarżący wnosi o uznanie, że niezgodne ze wskazanymi przepisami Konstytucji jest uniemożliwienie skazanemu posiadania, poza depozytem, środków łączności oraz przedmiotów i dokumentów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku i bezpieczeństwa w zakładzie karnym (w szczególności laptopa przystosowanego do posiadania w celi zakładu karnego), a co za tym idzie uniemożliwienie sporządzania pism do sądu na komputerze, a następnie ich drukowanie. Jego zdaniem zaskarżone przepisy pozostawiają dyrektorowi zakładu karnego niczym nieograniczoną swobodę w podejmowaniu decyzji co do zezwolenia skazanemu na posiadanie w celi sprzętu audiowizualnego czy komputerowego.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona określone przez prawo wymagania oraz gdy nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

2. Jeżeli skarga konstytucyjna nie spełnia wymagań przewidzianych w ustawie, a usunięcie braków jest możliwe, wyznaczony sędzia Trybunału wydaje zarządzenie, w którym wzywa do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia zarządzenia (art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK).

W niniejszej sprawie sędzia Trybunału uznał, że wniesiona skarga nie spełnia m.in. wymogu formalnego określonego w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK, w związku z czym zarządzeniem z 16 listopada 2023 r. wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych. Jednocześnie pouczył go, że w przypadku ich nieusunięcia w wyznaczonym terminie wydane zostanie postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

W uzasadnieniu zarzutu niekonstytucyjności art. 110a § 2 oraz § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53; dalej: k.p.k.) skarżący wskazał, że „[d]ecyzja dyrektora zakładu karnego ma charakter uznaniowy i de facto nie podlega żadnym ograniczeniom. (...) dyrektor zakładu karnego może w sposób arbitralny przesądzić o tym, czy dany skazany będzie mógł korzystać ze swoich praw” (s. 8 skargi). W odpowiedzi na zarządzenie sędziego z 16 listopada 2023 r. skarżący jedynie lakonicznie poinformował, że brak możliwości posiadania w celi laptopa ogranicza mu prawo do sądu, ze względu na nieczytelną, odręcną korespondencję (s. 1 pisma z 4 grudnia 2023 r.). Jednocześnie nie sformułował jakichkolwiek zarzutów w stosunku do podstawy normatywnej kwestionowanego orzeczenia. Mając to na uwadze Trybunał Konstytucyjny uznaje, że skarżący nie usunął braków formalnych wniesionej skargi w zakresie wymogu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK. Okoliczność ta, zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK, stanowi podstawę odmowy nadania przedmiotowej skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Na marginesie Trybunał wskazuje, że określony przez skarżącego przedmiot skargi wykracza poza zakres właściwości Trybunału Konstytucyjnego, wynikający z art. 79 ust. 1 Konstytucji. Przedmiotem postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w trybie skargi konstytucyjnej nie mogą być bowiem akty stosowania prawa, a Trybunał Konstytucyjny nie pełni funkcji kolejnej instancji odwoławczej (zob. np. postanowienie TK z 29 listopada 2010 r., sygn. SK 8/10, OTK ZU nr 9/A/2010, poz. 117). Trybunał Konstytucyjny jest sądem prawa, a nie organem sprawującym nadzór judykacyjny nad sądami.

Mając powyższe na względzie, Trybunał postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.